

Sluttrapport «Mulighetenes gård»

Forord

Prosjektet «Mulighetenes gård» er et prosjekt som hadde som mål å ha et tilbud til personer med moderate til sterke psykiske lidelser og/eller rusproblemer. Tiltaket skulle gi tilrettelagt arbeidstrening med oppfølging og bidra til å avklare deltakers muligheter til å komme i arbeid, utdanning eller andre tiltak.

Prosjektet «Mulighetenes gård» har gått over en tidsperiode på tre år, fra 01.01.2009 – 31.12.2011.

De som har vært her gjennom ASVO og NAV har vært her på dagtid, andre deltakere har vært på gården eller hatt andre tilpassede tilbud enten på dagtid eller ettermiddagstid. Dette har vært medlemmer av LPP og de personene som de er pårørende til, medlemmer fra Mental Helse, elever fra Melbu skole og Stokmarknes videregående skole, Kleiva videregående skole og også fra Melbu Barnehage og Skogen barnehage på Melbu. Vi har også hatt tilbud for Hadsel Alders og sykehjem.

Vår nærmeste samarbeidspartner har vært LPP Vesterålen. Vi har også samarbeidet med de nevnte skoler og barnehager, Hadsel ASVO, NAV, Politiet, Utekontakten i Hadsel, Friskhusene i Vesterålen, Hadsel Alders og sykehjem, VOP og Psykiatriteamene på Melbu og Stokmarknes.

En stor takk rettes til LPP i Vesterålen og LPP sentralt for god hjelp og veiledning både forut for prosjektet og underveis.

Innholdsfortegnelse

Forord	1
Sammendrag	2
Kap. 1 Målsetting	3
Kap.2 Prosjektgjennomføring	6
Kap.3 Resultater	8
Kap.4 Oppsummering /Konklusjon/ Videre planer	9
Vedlegg	9

Sammendrag

Prosjektet «Mulighetenes gård» er drevet med utgangspunkt i Hammerset gård. Prosjektet har vært et samarbeid mellom Hammerset gård og LPP Vesterålen. Gården er et småbruk som ligger på Haug, 2 km vest for Melbu, idyllisk plassert mellom fjellet og stranda. Her er et ekstra bolighus, «Emilhuset» med garderobe, kjøkken, bad og spiserom/stue som har blitt brukt i prosjektet. Målgruppa vår har vært personer med moderate og psykiske lidelser og /eller rusproblemer. Tiltaket har gitt tilrettelagt arbeidstrening med opptrening og bidratt til å avklare deltakers muligheter til å komme i arbeid, utdanning m.m. De som har vært her gjennom ASVO og NAV har vært her på dagtid, andre deltakere har vært på gården eller på båttur enten på dagtid eller ettermiddagstid. Alle har hatt et tilrettelagt tilbud. På gården er det sauer, hester, ender, høner, griser, hunder og katter. Arbeidsoppgavene på dagtid har dermed vært varierte. Vi har hatt dyrestell, foring, skogsarbeid, vedproduksjon, flisproduksjon, maskinbruk/kjøring, planteproduksjon i drivhuset, innvendig og utvendig vedlikehold, kjøkkenarbeid og matlaging, fysisk aktivitet/trening og arbeidsoppgaver som følger årstidene og dyrenes syklus. Vi har også hatt tilbud om turer i fjellet og fisketurer med båten. Vi har hatt en rekke tilbud på ettermiddagstid med treff i «Emilhuset», bålkos i fjæra, besøk og samvær med dyrene på gården og sightseeing og fiske fra båten. Vi har hatt et godt samarbeid med Psykiatritjenesten Melbu og Stokmarknes der psykiatritjenesten har fått anledning å bruke LPP sine plasser. Dette er gjennomført. Vi har hatt et godt samarbeid med NAV. Vi har hatt veiledningsmøter med VOP. Prosjektet har fulgt opp deltakere som har vært til behandling for rusproblemer, deltakere som har falt ut av normalt arbeidsliv av forskjellige grunner og andre som av psykiske grunner har problemer i hverdagen. Vi mener at prosjektet har hatt stor betydning for enkeltmennesker. Prosjektet har gitt hjelp til deltagere med å komme seg til offentlige instanser som lege, psykiater, tannlege, politi, NAV og VOP. Flere deltagere har også gitt uttrykk for at de er glade for den praktiske hjelpen til å komme seg fysisk til disse instansene. I de fleste tilfellene ville ikke deltagerne ha reist på egen hånd. Prosjektet på Hammerset gård vil fortsette med gården, båten og havet utenfor som en ramme for en meningsfylt hverdag for mennesker med psykiske problemer som har falt ut av skolegang eller arbeidsliv.

Kap 1. Målsetting

Bakgrunnen for prosjektet

Vi har mange ressurser knyttet til gården. Under kommer en del eksempler på ting som det kunne utvikles prosjekter i forhold til:

På gården produseres ull og skinn. Ulla kan brukes i utallige formingsoppgaver. Det finnes også historie angående ull på denne gården. Før i tida tova de ulla slik at det ble lagd vadmel av det. Vadmelet ble solgt på kirkebakken. Ved stielva nært gården fantes flere stamper til dette bruk.

Nært gården finnes gravhauger og det er også gjort funn av kirke med kirkegård fra 1000 tallet her på Haug. Det er funnet mange gjenstander som befinner seg på Tromsø museum. Deler av marka er også fredet, noe som innebærer at det ikke kan pløyes for dypt. Her er mye historie å fortelle.

På fjellet står ei lita hytte uten strøm eller innlagt vann. Hytta ligger fint til i enden av Kvanntolimyra og et fint mål for en fjelltur. Det er også en fin mellomstasjon for å gå lengre turer, eller overnattingstur lengre inn i fjellet.

I tilknytning til gården har vi et restaurert hus med stue, kjøkken og bad. Huset kan brukes som base, matlaging og undervisning.

Vi har et gammeldags og et moderne fjøs. Tilhørende gården har vi et gammelt fjøs fra ca.1900, men hovedrommet er enda eldre. Dette er bygd av rundtømmer som er rodd hit fra Børøya og har tidligere vært brukt i et bolighus fra ca 1750. Fjøsset er i daglig bruk til hester, ender, gjeterhunder og ellers til lagring av for med mer. Kontrasten til det nye tallefjøsset for sau er stor. Dermed kunnen vi vise hvordan dyras oppholdssted har forandret seg gjennom århundret. I tillegg har vi et lite hønsehus med frittgående høns. Eggene kan brukes i undervisning i matlaging og ruging av egg med rugemaskin.

Gården har også en ridebane med internasjonale mål.

Ved fjellfoten, 200 m fra huset står en 15 manns lavvo. Denne kan brukes til samlingsplass for samtaler og måltider.

Huset som står på gården er bygd rundt 1900 av Johan Engstrøm som drev en stor handelsvirksomhet med fiskemottak, kai og butikk. Godsbåtene losset ved kaia tilhørende butikken. I tillegg hadde han et eget ishus og isdam. Ishuset ble brukt til å lagre fisk om sommeren. I dette ligger mye historie å fortelle.

Dette ønsket vi å kunne dele med mennesker som hadde behov for det. Vi tenkte å gi et tilbud om trening i sosiale, faglige og psykiske mestringsferdigheter. Rent konkret ville vi bruke gården og havet utenfor som ramme for en hverdag fylt med mening.

Tidligere har gården tatt imot sporadiske besøk av skoler og barnehager i distriktet. Vi har sett hvordan besøkende barn og voksne trivdes hos oss og vet også hvor viktig det å oppleve denne delen av livet. Vi kunne tenke oss å dele arbeid, opplevelser og kunnskap med andre og gi et tilbud som var satt mer i system.

Slik så den første planen for en dagsrytme ut:

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	
Kaffe/eventuelt frokost Felles morgenmøte med planlegging av aktiviteter og fordeling av oppgaver Fôring av dyr og daglig stell Forberedelse av lunsj Felles lunsj Aktivitet/arbeid etter behov/vær/årstid. (Ettersyn beite/ved/maling/vedlikehold o.l.) Oppsummering					

Visjoner knyttet til prosjektet

Martin Heidegger (1889 – 1976) var en filosof som undret seg over meningen med livet. Han mente at hvis man ikke kunne se sammenhengene i livet kunne det føles meningsløst å leve. (Kilde: <http://www.marxists.org>) Merleau-Ponty undret seg også over det samme spørsmålet, han mente at vår tilgang til verden får vi gjennom kroppslige ferdigheter og gjennom alle våre sanser. "Som et motstykke til forståelsen av kroppen som et objekt har filosofen Maurice Merleau-Ponty tatt i bruk begrepet den levende kroppen. Han hevder at "vi er vår kropp" og "kroppen er personen". "Det eksisterer ikke noe skille mellom kropp og sjel, det dreier seg om en "kroppslig sjel og en sjelfull kropp", eller sagt med andre ord, "en inkarnert sjel". Kroppen kan ut fra dette ikke betraktes som en gjenstand. Merleau-Ponty oppfatter kroppen som sentrum for sansning, opplevelse, erfaring og erkjennelse. Merleau-Ponty forstår kroppen som menneskets måte å være i verden på. Kroppen er med andre ord eksistensiell. Han sier "at følelser er i kroppen, i ansiktet og gestene, de er ikke noe bak kroppen, noe det psykiske

uttrykker seg gjennom” Kroppen er også relasjonell, i den forstand at den er basis for vårt forhold til andre mennesker. (Kilde: <http://www.idrottsforum.org>)

Vi ønsket å gi deltakerne konkrete erfaringer i en abstrakt verden. Verden er full av informasjon og påvirkning, og det er vanskelig å se en større sammenheng i virkeligheten. Fra gården fikk de konkrete erfaringer som de senere har knagger til å henge ny informasjon på. Vi ønsket å lære deltakerne hvor ting kommer ifra, hvordan de virket og hvor de ble av. Jord- bord, Skog – hus, gress – melk. Gården er en arena hvor deltakerne kan lære helhetlig – for livet av livet.

Vi ønsket å lære deltakerne å stille dyr, og å koble hender og hjerte. Livet skal være meningsfylt, med produktiv mening. Sanseopplevelser dyr og gård gir, er viktig for læring. Gården er en arena hvor ansvar og omsorg styrker selvbildet og motiverer til felles deltagelse (samhandling). Det gir muligheter til å oppleve tilhørighet og føle seg nyttig. (Do you love me, do you need me?)

Gården gir muligheter for å utvikle flere sider ved seg selv, og lære andre sider av hverandre å kjenne. Praktisk arbeid på gården kan imøtekomme deltakernes behov for mangfoldig bevegelse, uteaktiviteter og utvikling av aktiv sansing.

Det er og viktig at deltakerne lærer å se praktiske konsekvenser av egne valg, og lære langsiktig planlegging. De trenger å oppdage og opparbeide tillit til sine egne evner og å lære å finne løsninger på praktiske problemer, og å lære seg å sette pris på andres bidrag.

Finansieringsplan

I tabellen nedenfor er vårt første utkast til budsjett. Det ble ikke godtatt i samarbeid med LPP. Etter nært samarbeid med LPP ble budsjettet gjort om. En del gikk til større båt, og resten til drift av prosjektet.

Framdriftsplan							
Aktivitet	Mål	Kr	Ansv.	2009 vår høst	2010 vår høst	2011 vår høst	

Bygge ut oppholdsrom	Bedre plass for målgruppen	100 000	Margareth og Svein Ivar					x			
Bygge nytt bad, garderobe, kjøkken, vaskerom og inngangsparti	Økt trivsel, mer hensiktsmessig og bedre plass	1 000 000	Margareth og Svein Ivar			x	x				
Anlegge vei	Økt framkommelighet og tilgjengelighet	50 000	Margareth og Svein Ivar		x						
Renovere kai, gangvei med gelender og flytebrygge	Bedre tilgjengelighet	70 000	Margareth og Svein Ivar		x						
Kjøpe båt	Utvide tilbudet til deltakerne	200 000	Margareth og Svein Ivar		x						
Deltakermedvirkning	Meningsfylt dagsinnhold		Margareth og Svein Ivar	x	x	x	x	x			
Sum		1 420 000		320 000	1000000 00	100 000					

Kap 2. Prosjektgjennomføring

Arbeidsoppgavene har vært varierte. Vi har hatt dyrestell, foring, skogsarbeid, vedproduksjon, flisproduksjon, maskinbruk/kjøring, planteproduksjon, utvendig og innvendig vedlikehold, kjøkkenarbeid med matlaging, fysisk aktivitet/trening og arbeidsoppgaver som følger årstidene og dyrenes syklus.

Mulighetenes gård har fått faglig veiledning fra VOP.

Mulighetenes gård har deltatt på møter i rådgivende utvalg på Nav.

Vi har hatt jevnlige møter med kommunal psykiatritjeneste vedrørende deltakere.

Deltakerne har hatt forskjellige arbeidsoppgaver på gården:

- Daglig foring og stell av dyr, hester,sauer,høns,ender, ku, kalv og hunder
- turer med hundene
- vært med på lamming, beiteslipp av sau, ettersynsturer, sauesanking,innsetting og klipping
- ruging av kyllinger
- Slakting av ender
- Partering av lam
- Såing av sommerplanter, prikling i drivhuset og utplanting av disse

- Høsting av rips
- Maling og vedlikehold av bygninger
- Skoging, saging, klyving og opplegging av ved
- Produksjon av flis til strø for dyrene
- Vedlikehold av redskaper
- Hente frukt, grønnsaker og brød på Ica og Rema for sortering til dyrefor
- Klargjøring til felles lunsjmåltid
- Turer i fjellet
- Kjøring av traktor, snøscooter og firhjuling i forbindelse med arbeidsoppgaver
- Fisketurer på havet
- Turer til Lødingen Vestbygd for å besøke Solstad gård
- Turer til Leknes for å hente kjøtt/slakt og skinn
- Julelunsj for deltakere og innbudne gjester fra psykisk helsetjeneste og Hadsel Asvo
-

Mulighetenes gård har støttet deltakerne på deres vei videre ved å gjøre avtaler med lege, VOP, innleggelse DPS, vært med som ledsager til Bodø til nevropsykologisk undersøkelse hos psykologspesialist, NAV, lensmannskontor, psykiater, ruskonsulent, vært med på møter for planlegging/oppfølging av studier ved OpusHadsel, og fulgt med at det blei møtt til avtaler, og ved deltakernes ønske vært tilstede i konsultasjoner.

Kommunens ruskoordinator har besøkt Hammerset gård.

Vi har hatt orientering / innlegg på seminar om Grønt arbeid ved Hammerset gård på Atlas helsesenter.

Vi har hatt 3-kantsamtaler mellom tiltaksdeltaker, tilretteleggere og NAV, men ikke så ofte som hver 3.mnd. Dette på grunn av NAVs arbeidspress.

Mulighetenes gård har deltatt på samarbeids / ansvarsgruppemøter sammen med psykisk helsetjeneste, Nav, fastlege, Vop og pårørende.

Dagsplanen som ble vist under kap.1 er faktisk den som har vært gjeldende for hele perioden for tilbudet på dagtid.

I tillegg er ettermiddager og kvelder blitt brukt til båtturer, turer i skog og mark, reiser til steder som Harstad, Bodø, Leknes. Vi viser til halvårsrapportene som er innsendt for mer detaljert informasjon.

Kap 3. Resultater

Tiltaket har gitt tilrettelagt arbeidstrening med opptrening og bidratt til å avklare deltakers muligheter til å komme i arbeid, utdanning og andre tiltak

Vi har hjulpet deltakerne til selv å formulere sine personlige mål og å følge disse.

Målgruppa har vært deltakere med moderate til sterke psykiske lidelser og/eller rus.

Måloppnåelse for den enkelte har variert alt etter hvilken lidelse/diagnose de har hatt. De fleste har vært tilfreds med besøk/opphold/turer i regi av Mulighetenes gård.

Noen har kommet videre på skole eller i arbeid, andre har fått en avklaring i sin livssituasjon og gått over til uføretrygd. For andre igjen er livssituasjonen tilnærmet den samme som før de fikk tilbud hos Mulighetenes gård.

Metodene og arbeidsoppgaver som er blitt brukt i arbeidstreningen, vil bli videreført for deltakere som nå blir rekruttert og finansiert av NAV.

For søkerorganisasjonen har prosjektet vært til nytte på den måten at tilbudet ved Mulighetenes gård er blitt gjort kjent blant LPP sine medlemmer ved at vi har hatt møter på Hammerset gård med informasjon om prosjektet og hatt diverse tilbud for medlemmene. Andre organisasjoner og samarbeidspartnere av LPP har også dratt nytte av vårt samarbeid. Det har blitt knyttet mange bånd på tvers av organisasjoner og det offentlige hjelpeapparat.

Mer detaljert informasjon om de ulike tilbudene vi har hatt er å finne i halvårsrapportene fra Mulighetenes gård.

Kap 4. Oppsummering/Konklusjon/Videre planer

Prosjektet skal videreføres med nesten de samme samarbeidspartnerne, og i tillegg har vi etter prosjektets slutt startet et samarbeid med IBOS (Integrerings, bosettings og opplæringssenteret). Målsettingen er akkurat den samme som tidligere, nemlig å gi tilrettelagt arbeidstrening med opptrening og bidra til å avklare deltakers muligheter til å komme i arbeid, utdanning og andre tiltak.

Prosjektet er nå forankret i Hammerset gård med samarbeid og finansiering av NAV/Hadsel ASVO og IBOS.

Vedlegg

- Brosjyre for Mulighetenes gård

